

Εισαγωγή στην Πληροφορική & στον Προγραμματισμό

Αρχές Προγραμματισμού Η/Υ (με τη γλώσσα C)

Διάλεξη #4

Παναγιώτης Παύλου

intro-hy-24@allos.gr

Άλλες μορφές ελέγχου ροής

Πιο σπάνια χρησιμοποιούμενες μορφές ελέγχου ροής

Παραλλαγές ελέγχου ροής do/while

Κάποιες – λίγες φορές – συμφέρει να **εκτελούνται οι εντολές** του while τουλάχιστον **μία φορά πριν ελεγχθεί η συνθήκη**.

Γι' αυτές τις περιπτώσεις υπάρχει η ακόλουθη μορφή:

```
do {  
    // σώμα του do/while  
} while ( συνθήκη ) ;
```

όπου θέλει προσοχή το σύμβολο του τερματισμού της εντολής (;) που είναι υποχρεωτικό να γραφεί μόνο του μετά την while.

Παραλλαγές ελέγχου ροής switch/case (1/2)

Κάποιες φορές στα πολλαπλά if/else if/else οι συγκρίσεις είναι μόνο **ισοτικές** και γίνονται ανάμεσα **στην ίδια παράσταση** σε σχέση με διάφορες, **γνωστές εκ των προτέρων σταθερές τιμές**.

Γι' αυτές τις περιπτώσεις υπάρχει η switch/case η οποία συντάσσεται όπως δίπλα.

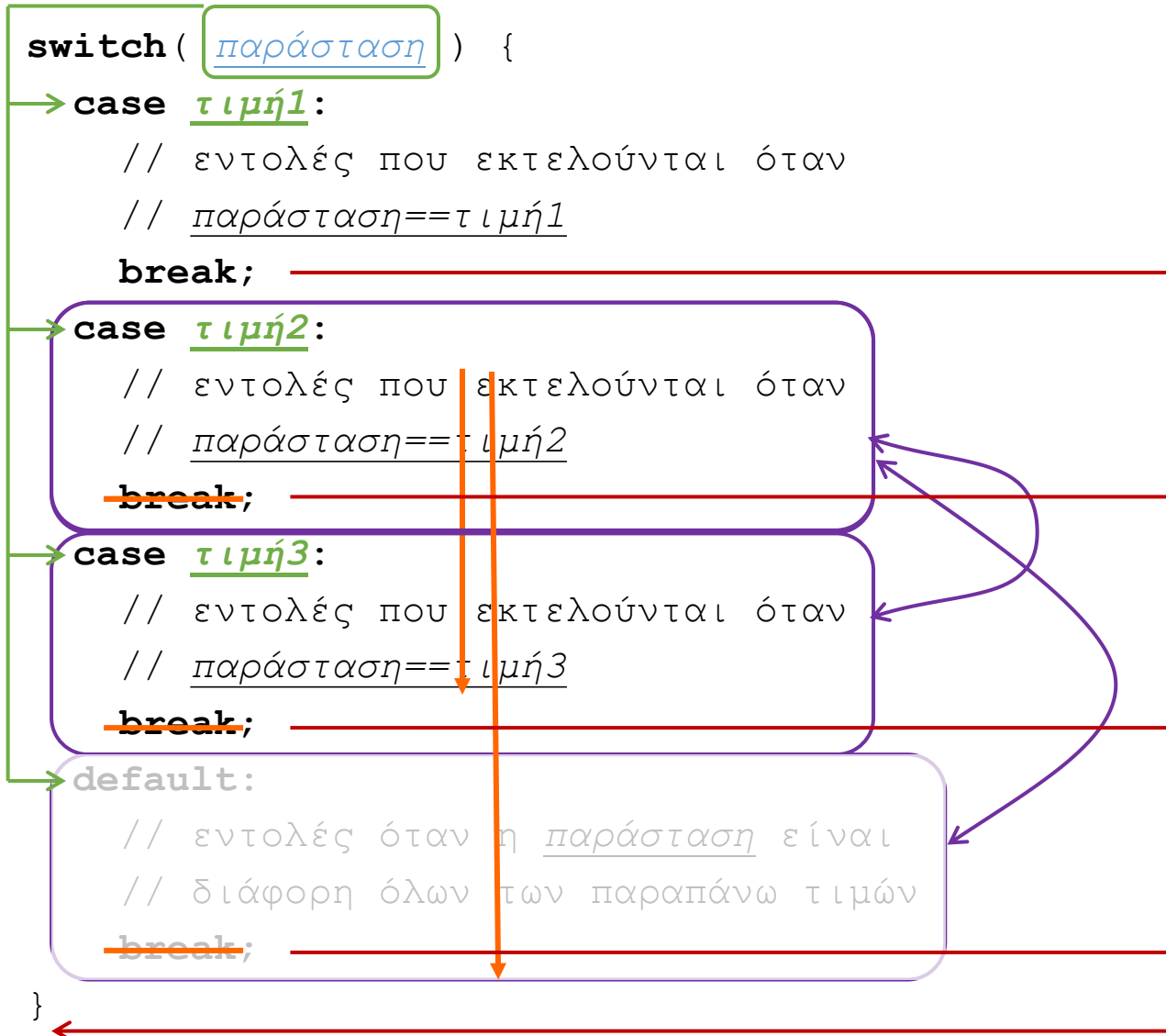
Η διάταξη με την οποία παρουσιάζεται δίπλα η switch/case μοιάζει με τη δομή της if/else if/else, όπου το **default** αντιστοιχεί στο **else**.

```
switch ( παράσταση ) {  
  case τιμή1:  
    // εντολές που εκτελούνται όταν  
    // παράσταση==τιμή1  
    break;  
  case τιμή2:  
    // εντολές που εκτελούνται όταν  
    // παράσταση==τιμή2  
    break;  
  case τιμή3:  
    // εντολές που εκτελούνται όταν  
    // παράσταση==τιμή3  
    break;  
  default:  
    // εντολές όταν η παράσταση είναι  
    // διάφορη όλων των παραπάνω τιμών  
    break;  
}
```

Παραλλαγές ελέγχου ροής switch/case (2/2)

Η switch/case όμως είναι **γενικότερη** και μερικές φορές πιο **δυνατή**, επειδή:

1. Όταν λείπει η **break**, η εκτέλεση συνεχίζεται στις εντολές που ακολουθούν κανονικά στο επόμενο case ή default, μέχρι να βρεθεί κάποιο break ή να κλείσει η switch. Αυτό δεν μπορούσε να γίνει με τα πολλαπλά if/else if/else.
2. Η σειρά των **case** δεν παίζει ρόλο, μπορεί να επιλεγεί βάσει του #1
3. Η θέση της **default** δεν παίζει ρόλο, μπορεί να επιλεγεί βάσει του #1
4. Η χρήση της default είναι προαιρετική, όπως και του else

Ερωτήσεις?

- Διαβάστε τις σημειώσεις, διαβάστε τις διαφάνειες και δείτε τα videos **πριν** ρωτήσετε
- **Συμβουλευτείτε** τη σελίδα ερωταποκρίσεων του μαθήματος
<https://qna.c-programming.allos.gr>
- **Στείλτε** τις ερωτήσεις σας πριν και μετά το μάθημα στο
intro-hy-24@allos.gr
- Εάν έχετε **πρόβλημα** με κάποιο κώδικα στείλτε τον κώδικα ως κείμενο με copy/paste. Εάν θεωρείτε ότι επιπλέον βοηθά και ένα στιγμιότυπο οθόνης, είναι καλοδεχούμενο.
- Επαναλαμβάνουμε : Μην στείλετε ποτέ κώδικα ως εικόνα μας είναι παντελώς άχρηστος!

Μια άλλη μορφή βρόχου

Μια πιο συμπυγμένη μορφή επαναλήψεων με τη χρήση του for

Γενικό σχήμα επανάληψης

Στις περισσότερες περιπτώσεις η δομή ενός βρόχου γράφεται με βάση το ακόλουθο σχήμα

```
i=1;
sum=0;
while (i<=N) {
    sum += i;
    i++;
}
x=A;
prod=1.0;
while (x>0.1) {
    prod *= x;
    x /= B;
}
```

αρχικοποίηση

συνθήκη

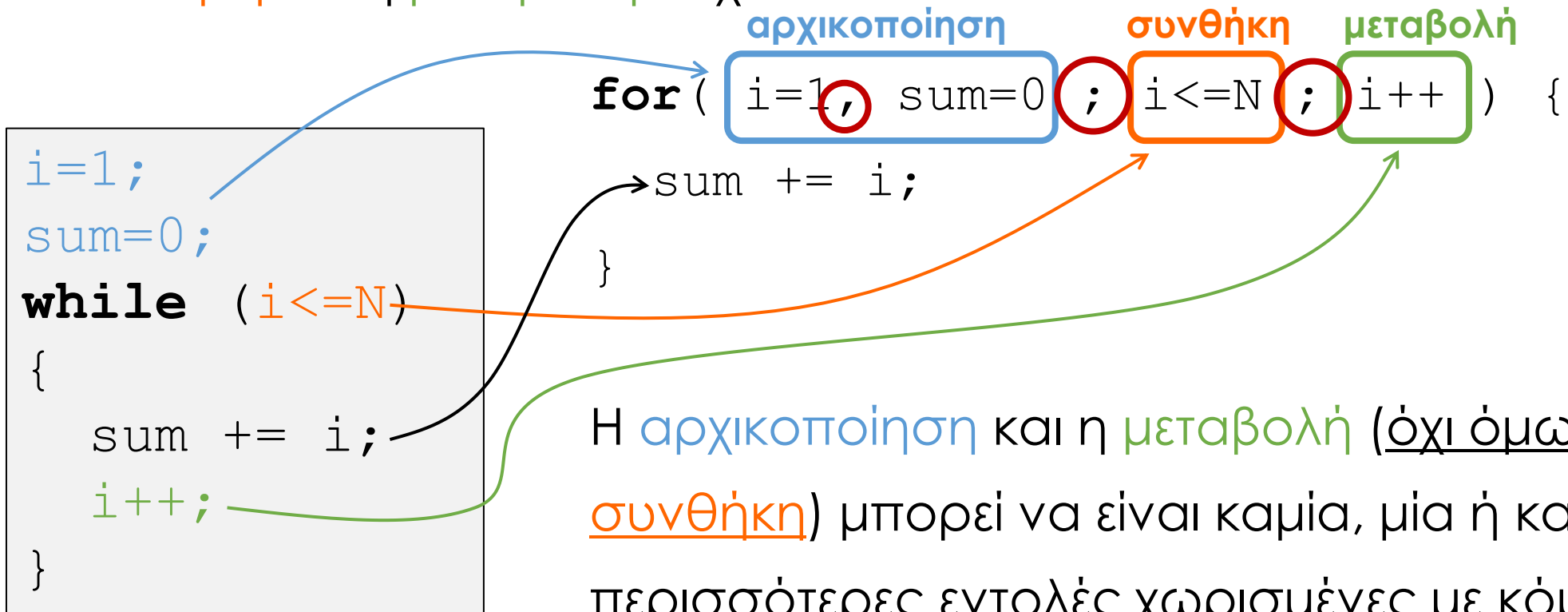
κυρίως εντολές του βρόχου

μεταβολή (σχετική με τη συνθήκη)

Αυτό το σχήμα χρησιμοποιείται συνεχώς στους κώδικες.

Βρόχος for

Η δομή αυτή χρησιμοποιείται ισοδύναμα με την `while`, αλλά μας επιτρέπει να συγκεντρωθούν σε ένα σημείο η **αρχικοποίηση**, η **συνθήκη** και η **μεταβολή**. Π.χ.

Η **αρχικοποίηση** και η **μεταβολή** (όχι όμως η **συνθήκη**) μπορεί να είναι καμία, μία ή και περισσότερες εντολές χωρισμένες με κόμματα.

Ερωτήσεις?

- Διαβάστε τις σημειώσεις, διαβάστε τις διαφάνειες και δείτε τα videos **πριν** ρωτήσετε
- **Συμβουλευτείτε** τη σελίδα ερωταποκρίσεων του μαθήματος
<https://qna.c-programming.allos.gr>
- **Στείλτε** τις ερωτήσεις σας πριν και μετά το μάθημα στο
intro-hy-24@allos.gr
- Εάν έχετε **πρόβλημα** με κάποιο κώδικα στείλτε τον κώδικα ως κείμενο με copy/paste. Εάν θεωρείτε ότι επιπλέον βοηθά και ένα στιγμιότυπο οθόνης, είναι καλοδεχούμενο.
- Επαναλαμβάνουμε : Μην στείλετε ποτέ κώδικα ως εικόνα μας είναι παντελώς άχρηστος!

Πρακτική #1 - Ανάλυση παραγόντων

Πχ οι παράγοντες του $n=60$ είναι 2,2,3,5

```
function printFactors(n) {  
  for (let factor = 2; factor <= n/factor; factor++) {  
    while (n % factor == 0) {  
      n /= factor;  
      smPrint("% ", factor);  
    }  
  }  
  if (n > 1) {  
    smPrint("% ", n);  
  }  
  smPrint("\n");  
}
```

n	factor
60	2
30	3
15	4
5	

2 2 3 5

Χρόνος

Έλεγχος ροής εντός βρόχου

Έλεγχος με τις `break` και `continue` – Ατέρμονες βρόχοι

break & continue

Οι εντολές `break` και `continue` μας επιτρέπουν να ελέγχουμε την εκτέλεση ενός βρόχου, από το σώμα του, ανεξάρτητα από τη συνθήκη του. Δείτε πως συντάσσονται και πως λειτουργούν:

```
for (let i=0; i<10; i++) {  
  if (i==5) {  
    break;  
  }  
  smPrint("% ", i);  
}
```

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

```
for (let i=0; i<10; i++) {  
  if (i==5) {  
    continue;  
  }  
  smPrint("% ", i);  
}
```

0 1 2 3 4 5 **6 7 8 9**

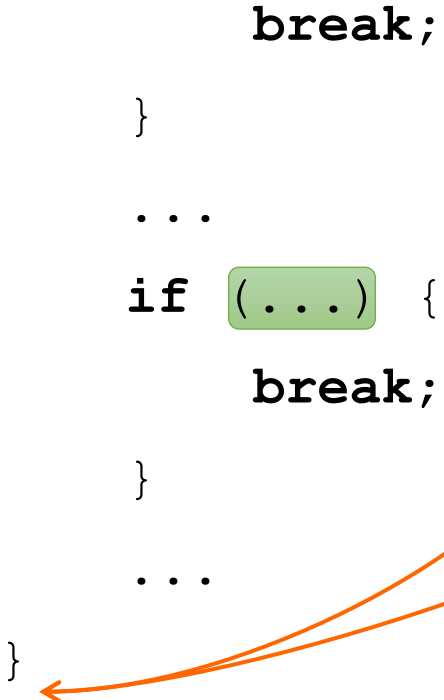
Προφανώς αυτές, εντός των βρόχων, θα τις συναντάμε πάντα μέσα σε κάποιο `if`. Επίσης σε εμφωλευμένους βρόχους, το `break` και το `continue` αφορά το loop στο οποίο γράφεται.

Ατέρμονες βρόχοι

Τώρα που υπάρχει η δυνατότητα να σταματά η εκτέλεση ενός βρόχου μέσα από το σώμα του, έχει πλέον νόημα η χρήση ενός βρόχου με συνθήκη που είναι πάντα αληθής. Δηλαδή ενός ατέρμονος βρόχου.

Οπότε πλέον η εκτέλεσή του μπορεί να τερματιστεί από διαφορετικές συνθήκες και σε διαφορετικά σημεία.

```
while (true) {  
    ...  
    if (...) {  
        break;  
    }  
    ...  
    if (...) {  
        break;  
    }  
    ...  
}
```


Ερωτήσεις?

- Διαβάστε τις σημειώσεις, διαβάστε τις διαφάνειες και δείτε τα videos **πριν** ρωτήσετε
- **Συμβουλευτείτε** τη σελίδα ερωταποκρίσεων του μαθήματος
<https://qna.c-programming.allos.gr>
- **Στείλτε** τις ερωτήσεις σας πριν και μετά το μάθημα στο
intro-hy-24@allos.gr
- Εάν έχετε **πρόβλημα** με κάποιο κώδικα στείλτε τον κώδικα ως κείμενο με copy/paste. Εάν θεωρείτε ότι επιπλέον βοηθά και ένα στιγμιότυπο οθόνης, είναι καλοδεχούμενο.
- Επαναλαμβάνουμε : Μην στείλετε ποτέ κώδικα ως εικόνα μας είναι παντελώς άχρηστος!

Βιβλιοθήκη του μαθήματος

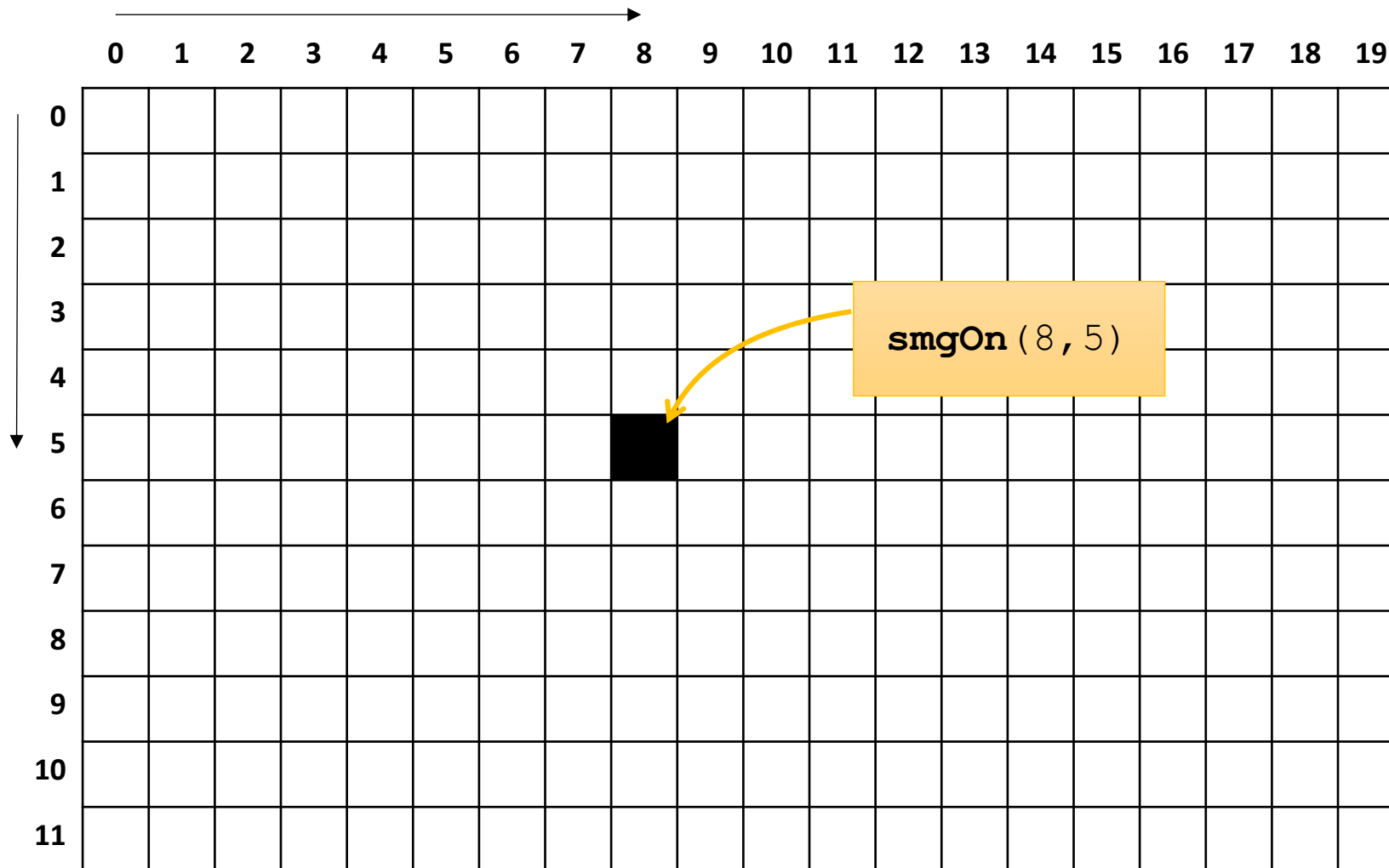
smLib : Η βιβλιοθήκη που θα μας βοηθά στο μάθημα

Εκπαιδευτικό πλέγμα / Grid

Το πλέγμα είναι μία διάταξη πίνακα στην οποία μπορούμε να «ανάβουμε» και να «σβήνουμε» τα στοιχεία του. Οι συντεταγμένες μετρώνε από πάνω αριστερά, όπου βρίσκεται το κελί 0,0. Επίσης αυξάνονται προς τα δεξιά και προς τα κάτω, δηλαδή η κατακόρυφη διεύθυνση είναι ανάποδη από το κλασσικό x,y σύστημα συντεταγμένων.

Οπτική αναπαράσταση grid

Οπτικά το πλέγμα είναι όπως ο παρακάτω πίνακας.

Εντολές για το grid

Για να ορίσετε τις **διαστάσεις** του πλέγματος καλείτε την συνάρτηση

smGrid(πλατος, ύψος)

Συνήθως θα είναι η 1^η εντολή από αυτές που σχετίζονται με το grid. Εάν την εκτελέσετε 2^η φορά αργότερα, τότε αλλάζει το μέγεθος του grid, αλλά σβήνει όλο το προηγούμενο περιεχόμενο.

Εάν δεν κληθεί η συνάρτηση αυτή, τότε δεν υπάρχει πλέγμα.

Για να **ανάψετε** ή να **σβήσετε** ένα κελί καλείτε την

smgOn(x, y) ή smgOff(x, y)

Όπου x και y είναι οι οριζόντια και κατακόρυφη συντεταγμένη αντίστοιχα. Η αρίθμηση ξεκινά από το 0.

Εντολές για το grid

Για να δείτε την κατάσταση ενός κελιού καλέστε την

smgTest (x, y)

η οποία επιστρέφει αληθές εάν το κελί είναι αναμένο ή ψευδές εάν είναι σβηστό. Εάν κληθεί για σημείο εκτός πλέγματος, τότε επιστρέφεται πάντα ψευδές.

Επίσης για να δείτε τις διαστάσεις του grid, χρησιμοποιήστε τις

smgWidth ()

και

smgHeight ()

που επιστρέφουν την αντίστοιχη διάσταση.

Το grid και τα tests της C*

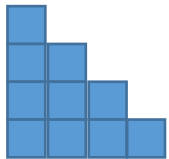
- Επειδή στη σελίδα εκτέλεσης της απλοποιημένης C, εκτελούνται και δοκιμές μετά την εκτέλεση της main, όταν οι δοκιμές αυτές καλούν την smGrid για να δημιουργήσουν ένα πλέγμα δοκιμών, τότε ό,τι πλέγμα έχετε σχεδιάσει εσείς στη main διαγράφεται. Γι' αυτό όταν θέλετε να δείτε μόνο το αποτέλεσμα της main ως προς το πλέγμα, να χρησιμοποιείτε το κουμπί "Run Main Only".
- Κάποια tests ελέγχουν το «οπτικό» αποτέλεσμα που υπάρχει στο grid, όπως αυτό διαμορφώνεται από τον κώδικά σας, σε σχέση με το πώς θα έπρεπε να είναι. Γι' αυτό εάν το αποτέλεσμα αυτό δεν είναι σωστό. Σταματά σε εκείνο το σημείο η εκτέλεση των ελέγχων ώστε να μπορείτε να δείτε (με τη βοήθεια του υπομνήματος που υπάρχει κάτω από το πλέγμα) τι πήγε λάθος.

Πρακτική 1

Δημιουργήστε τα ακόλουθα σχήματα στο πλέγμα.

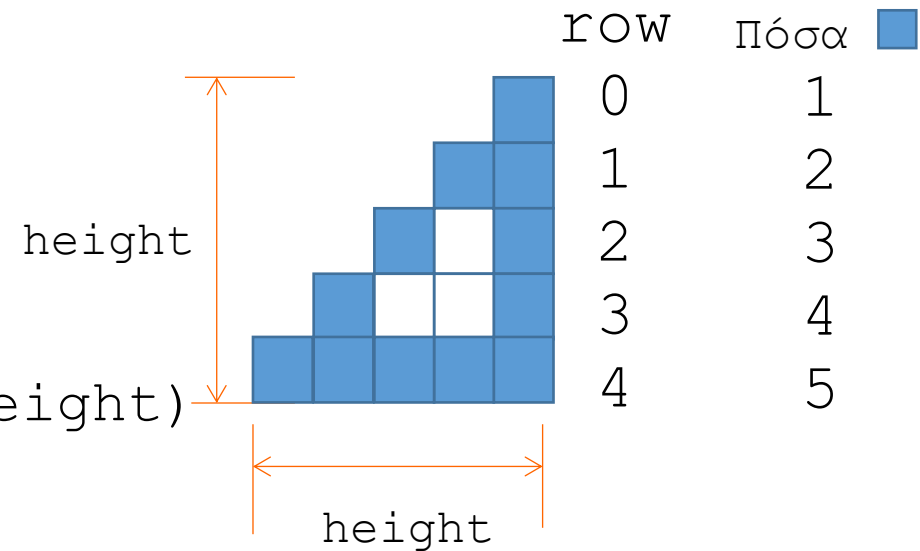
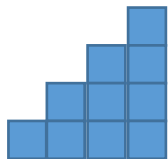
Πρώτα το:

μέσω μιας συνάρτησης

```
function drawTriangle(x, y, height)
```

και ύστερα το:

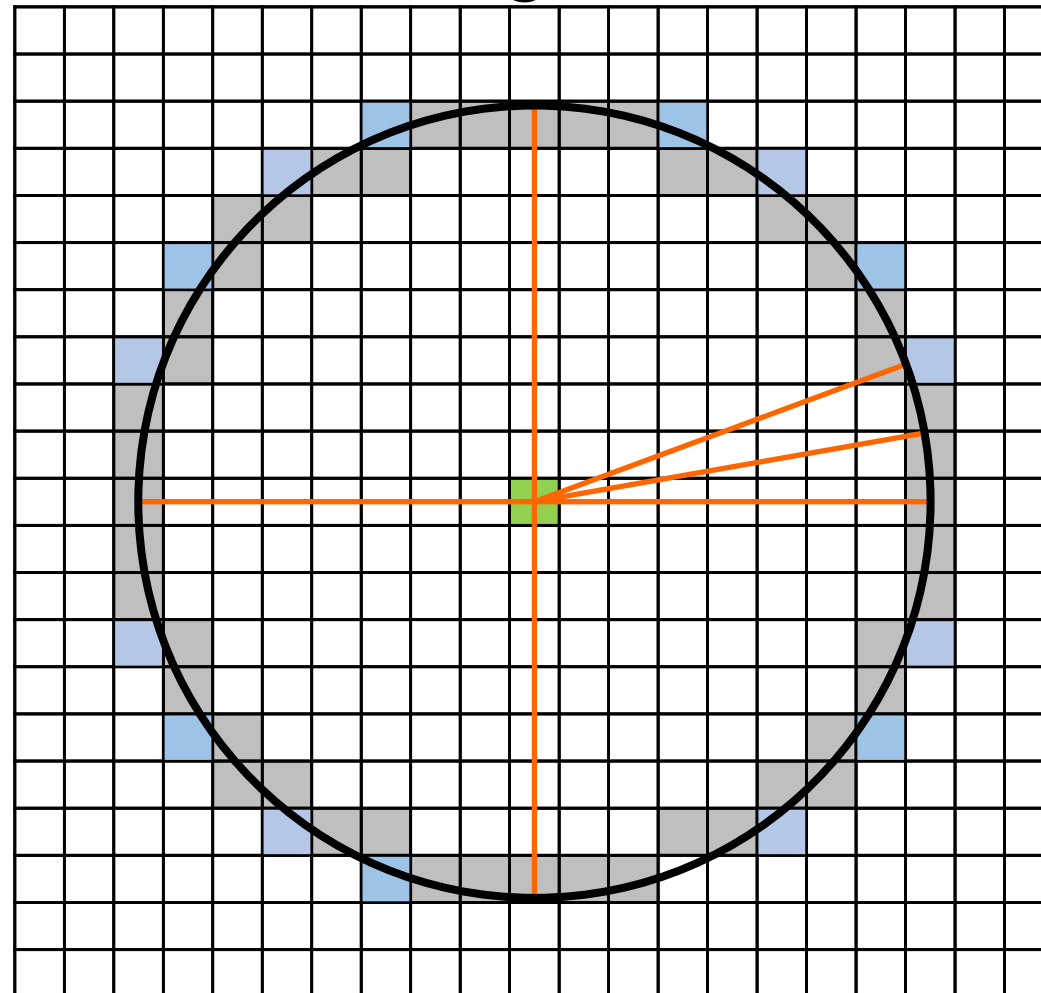
μέσω επέκτασης της που να παίρνει σαν 2^η παράμετρο το `right` (`true/false`).

Επέκταση της συνάρτησης με 3^η παράμετρο `outline` που να σχεδιάζει το περίγραμμα του τριγώνου.

Πρακτική 2

Σχεδιάστε έναν κύκλο στο grid

Ερωτήσεις?

- Διαβάστε τις σημειώσεις, διαβάστε τις διαφάνειες και δείτε τα videos **πριν** ρωτήσετε
- **Συμβουλευτείτε** τη σελίδα ερωταποκρίσεων του μαθήματος
<https://qna.c-programming.allos.gr>
- **Στείλτε** τις ερωτήσεις σας πριν και μετά το μάθημα στο
intro-hy-24@allos.gr
- Εάν έχετε **πρόβλημα** με κάποιο κώδικα στείλτε τον κώδικα ως κείμενο με copy/paste. Εάν θεωρείτε ότι επιπλέον βοηθά και ένα στιγμιότυπο οθόνης, είναι καλοδεχούμενο.
- Επαναλαμβάνουμε : Μην στείλετε ποτέ κώδικα ως εικόνα μας είναι παντελώς άχρηστος!

